

Sammanställning modellworkshop om Hjällbo 9 april

—designkriterier, funktioner, och estetiska preferenser

Workshopen syftade till att:

- lyssna in invånarnas **designkriterier** för dessa platser dvs (a) vilka positiva egenskaper har platserna som behöver bevaras och (b) vilka utmaningar/problem har platserna som eventuell ny byggnation eller ombyggnad behöver bidra till att ta hand om;
- få invånarnas syn på vilka **funktioner** som behöver tillföras platserna (boende, service, mötesplatser, annat, natur, vatten, natur, hårdgjort)
- samt invånarnas **estetiska** preferenser, dvs hur de vill att Hjällbo ska se ut: storlek, form och uttryck på byggnader som tillförs och annan omvandling av den fysiska miljön.

Plats:

Kriterier, funktioner, estetik generellt: Hela Hjällbo, flygfoto 1:1500.

Designförslag: Torget och platsen vid Hjällboskolan, flygfoto 1:200.

Empiri:

- Lasses skriftliga dokumentation.
- Alla postits som satt på modellen och foton på dem på plats.
- Osnapfoton på modellen var 30:e sekund.

Vilka var där

Fyra ungdomar som har varit med och knackat dörr för för MapX-studien. Tre tjejer och en kille.

Ålder:

De ombads att säga vad de själva tycker, men att de gärna också fick ta med in vad de 542 invånarna i trapphusintervjuerna uttryckt (dokumenterade i MapX/Decidim).

[Se beskrivning genomförande för upplägg.]

Generellt

- Det har **hänt mycket i Hjällbo så det skapar en oro**. Den känslan ligger kvar och skapar en oro att gå ut senare på dagen hos kvinnor, barn och äldre. De vågar inte gå ut då på samma sätt.
- Det är mycket man behöver förbättra i Hjällbo. Fler **basketkorgar, laga trasiga nät och ordna mer sittytor**.
- Det är svårt att få **parkeringsplats** i Hjällbo, det är fullt hela tiden. Många sa att de skall riva p-platser. Var skall man parkera då? (Noteras bör att SBKs programförslag hävdar att parkeringarna inte används fullt ut)
- De borde öppnas fler **restauranger** i Hjällbo. Det finns bara en restaurang och Hjällbo är ganska stort. Vi hade **bageri** innan, de stängde nyligen. Det saknas den typen av **mötesplatser**.
- Håller verkligen med. Folk vill ha fler möjligheter att **käka och träffas**.
- Man borde öppna **café och matställe**. Flera ville också ha mer **service**.
- Flera jag pratade med sa att de **åker till stan eller lämnar Hjällbo för det saknas** café, köpcenter, kläder, restauranger. Typ service.

- Inne i Köpcentret, i sidgången, finns fotograf, resebyrå etc **men folk går inte igenom där, vet knappt om det.**
- Man måste själv utforska för att veta att det är något där. Sen **stänger de grinden** för den delen. På **helgerna stänger de.**
- Finns en **affär vid Kärnan som de stängt** flera gånger.
- Det fanns **bank** tidigare och sen bankomat. **Bankomaten** är nu flyttad in i centrum.
- Mer mötesplatser för ungdomar att träffas som inte är café och så, utan **bara träffas.**
- Många **äldre** ville också ha fler platser **för ungdomar** att träffas.
- Jag kollade på en dokumentär om Hjällbo när jag var i skolan och skulle skriva om Hjällbo. Då fanns mycket **lokaler och aktiviteter.** Det finns många lokaler och så här, men de är stängda nu. Då bodde många **svenskar här, från 80-talet och då fanns mycket mer lokaler** och affärer. Sen flyttade många och invandringen kom till Hjällbo, Man stängde ner många lokaler och butiker innan invandringen tog över.
- Jag tycker de borde **renovera bastun.** Det finns två. När jag var liten kunde vi gå dit. Inte nu. Ingen har tillgång till den längre, det är smutsigt där.
- Sen vill vi ha **simbassäng** [simhall inomhus].

Naturen

- Jag vill **bevara naturen, skogen och stigarna.**
- Behålla den natur som finns, **blommor** osv. Det är ok. Men det kan **bli mycket bättre.**
- **Otryggt med buskar?** Vet inte. Beror på var man lägger busken. Här är det buskar runt om vid grillplatsen. Det tycket jag är mysigt, men en kväll kanske det blir otryggt.
- Det är bra som det är. Det **är mycket natur** i Hjällbo.
- Gillar folk naturen? Ja. Den används också som **orienteringsbana** i skolan.

Mötesplatser, vad är det?

- Det är flera **bänkar, bord och natur** så man känner sig välkommen.
- I Biskopsgården har de mycket **aktiviteter** för ungdomar. HGF borde ha mer aktiviteter, fler **event, fotboll, vi delar ut korv, har musik** och då förklara allt som händer i Hjällbo.
- Det var jättespännande 2018 då vi hade **TV på torget**, såg matcher, det var innan Corona. Då tog de bort det.
- Innan var det mycket **artister** som kom till torget. Tycker vi i HGF kan göra sådana event.
- Vi skulle kunna göra denna lokal [vilken?] lite fräckare – ha en plats som man **gör lite mer välkomnande**, att man vill komma hit.
- Bakom kyrkan finns en **fritidsgård** som man gjort väldigt **mysig** fast de **stänger för tidigt och har inte öppet onsdagar eller helger.**
- Vissa klagade på att det bara var **högstadieungdomar** som var där.
- De vill **inte behöva åka in till stan** för att hitta på något.
- I Hammarkullen har de en jättebra fritidsgård. De har jättebra gemenskap som vi inte riktigt har i Hjällbo. I Hjällbo är det mest **killar** på fritidsgården. Vill det skall vara mer blandat och att både tjejer och killar känner sig välkomna.
- Det är också mycket grönt och fint. det finns odlingsplatser, men det är för få. Man skulle skaffa **fler odlingsplatser.** Det är många som vill odla.
- Ha **grillplatser** på fler ställen, där man kan sitta med familjen och grilla.
- Vi vill ha massor av **lokaler för ungdomar och för de äldre också.**
- Vi har många **föreningar** som behöver lokaler.
- Typ **grillplatser, eller lokal att vara i när det är vinter.**

Trafik

- Det är mycket osäkert för barnen **korsar vägen när de går till skolan** [Lärjeskolan]. Skolan är ju ändå för ganska unga barn. Det finns en tunnel, men den ligger lite längre bort.
- Ingen hade problem med **[spårvagns]hållplatsen. Den är bra.**
- Jag har ett förslag till. Mot andra sidan, där jag bor [Bergsgårdsgärdet], där är det trappor och många har svårt att gå. Backen är brant och det är trappor. **Hiss** behövs.

Vill folk att det byggs i Hjällbo?

- De ville helst att man **fixar till det gamla först**, innan man börjar bygga nytt. Man var inte emot att det byggs, men ville först få renoverat.
- Nya bostäder? De tänkte mer att man **skall renovera.**
- Här finns **få som kan ta lån**, det bör man också tänka på. (är det också så att muslimer inte vill ta lån?)
- De som vill att det skall byggas vill inte ha bostadsrätter. De vill ha hyresrätter, de **trivs i hyresrätter.**
- Jag vill ha fler **lägenheter för ungdomar.**
- Jag har en fråga. Om jag bott i Hjällbo i 20 år, går det att **få lägenheter före andra** som kommer utifrån då, om jag vill ha lägenhet. Nu, när Poseidon köpt, så går det inte längre.
- Om det byggs höga hus, typ **6-våningar, då blir det mörkt.**
- De vill också ha **hus med gårdar**, de vi pratade med [men de menade inte kringbyggda gårdar utan snarare låga skivhus med gårdar mellan].
- Folk från Skolspåret, Sandspåret – de vill flytta till Bondegärdet. Det var liksom familjer med barn. Bondegärdet är bättre för där kommer **alla ut till en gemensam gård.**

Ombildningarna

- [De pratade inte om ombildningarna mer än att de vet att det existerar och att några på Bondegärdet vill ha det.]

Underhåll och renovering

- Man skall renovera. Ex Skolspåret var första. Där är det **kallt, golven är dåliga och de sätter in el-element istället för att renovera.** Det gör det **dyrare.**
- Förut, när man bott i Hjällbo i **tio år fick man renoverat**, sen slutade man med det.
- Jag tycker **Hjällbobostäder** var mycket bättre på boendeservice när de fanns. **Ringde man kom de direkt.** Nu med Poseidon har det blivit mycket sämre.
- Några trodde vi kom från Poseidon och då blev de arga. **Vi fick möta missnöjet.**

Platser

Bondegärdet

- På Bondegärdet, där trivs de och tycker det är bra. Där är de **trygga** både på dagen och på kvällen. Man gillar att **sitta ute och fika** med familjen.
- Det var många i Bondegärde som sa att det var bra att de fixat **lekplatser** för barnen.
- Bondegärdet är bättre för där kommer **alla ut till en stor gemensam gård.**

Platsen vid Hjällboskolan (som ligger brevid Bondegärdet)

- vid Hjällboskolan, **vill många att det skall byggas bostäder.** De flesta ville ha bostäder.

- Det fanns vissa som ville att det inte skulle byggas för då skulle det bli för trångt. De ville ha köpcenter där istället.
- när skolan rivs vill de att det skall byggas. De vill inte ha en tom yta där.
- Många undrade vad som skulle hända med biblioteket. De tycker biblioteket är bra. Om man river ner skolan så river man ju biblioteket också. Man vill ha kvar biblioteket.
- Man ville ha kvar skolan för det var mycket minnen kopplade till skolan.
- Jag vill ha kvar biblioteket, men det skall ligga lite mer centralt vid torget.
- Vid Hjällboskolan sätter jag hyreslägenheter.

Torget och bakom

- Folk känner sig tryggast vid torget under dagen.
- Förr var det finare i mitten på torget. Då fanns det basketkorg och fontän som nu är övertäckt med plantering.
- Folk tycker det är otryggt vid torget på kvällarna för då hänger ungdomar där.
- De har öppnat upp Kärnan, som en fritidsgård, ett IOP-projekt. Deras närvaro har gjort det lugnare.
- Framför allt torget där det förr var fontän och fina blommor, men nu har de bara stängt ned torgets fontän och planterat där.
- Om man gör det för högt där blir som skugga över hela torget.
- Vid torget vill man bygga ihop flera möteslokaler för ungdomar. Typ Kärnan...
- Många tog upp att de vill ha ett gym vid torget.
- Simhall

Sandspåret och brevid

- Många sa saker om Sandspåret – att man skall ta bort grusplan, fotbollsplan och lekplatser för barnen och istället bygga lägenheter. Det hade många synpunkter på. De vill ta bort det som barnen använder mest. Det var många som klagade på det.
- Barnen kan leka vid Sandspåret.
- Vid Sandspåret finns lekplatser och sådant. Där vill jag inte det skall byggas.
- Sandspåret liknar Bergsgårdsgärdet och man uppskattar även där sin stora gård, de ville bo kvar men var inte nöjda med trasiga lekplatser och tvättstuga.

Skolspåret och bakom

- Många gillade promenaden vid slingan i Hjällboskogen.
- Den används också för orientering.
- I Skolspåret finns grillplats och lekplatser, och sittplatser och här finns mycket för barn och för familjer.

Bergsgårdsgärdet

- Där jag bor, i Bergsgårdsgärdet, är det trasig tvättstuga och söndrigt och stor gård och jobbigt med stora familjer.
- Vill ha grönt, sittplatser, lekytor för barn, göra det mysigare.
- Runt om vill jag ha gräs och öppet runt om. Bara träd kan inte attrahera – lite vatten i mitten.
- Tänker att folket i Bondegärdet vill ha bostadsrätter. [Lasse: Man bör kolla det så det inte blir för många bostadsrätter och inte för lite.]
- Vid Bergsgårdsgärdet, på första gården, den mot torget, finns mötesplats, lekplats som folk brukar använda vid fester. Mycket aktiviteter där borta. Det finns också genom tunneln sittplatser och det finns mycket lekplatser och folk gillar dessa områden där det är mycket barn.

Hjällbo Lillgata

- Det fanns en **Basketplan**, men den har inte underhållits. **Näten** försvinner.
- I skogen upp mot Hammarkullen, där brukar jag gå med min familj. Där i **skogen är det jättefint**.

Ungdomarnas designförslag för torget

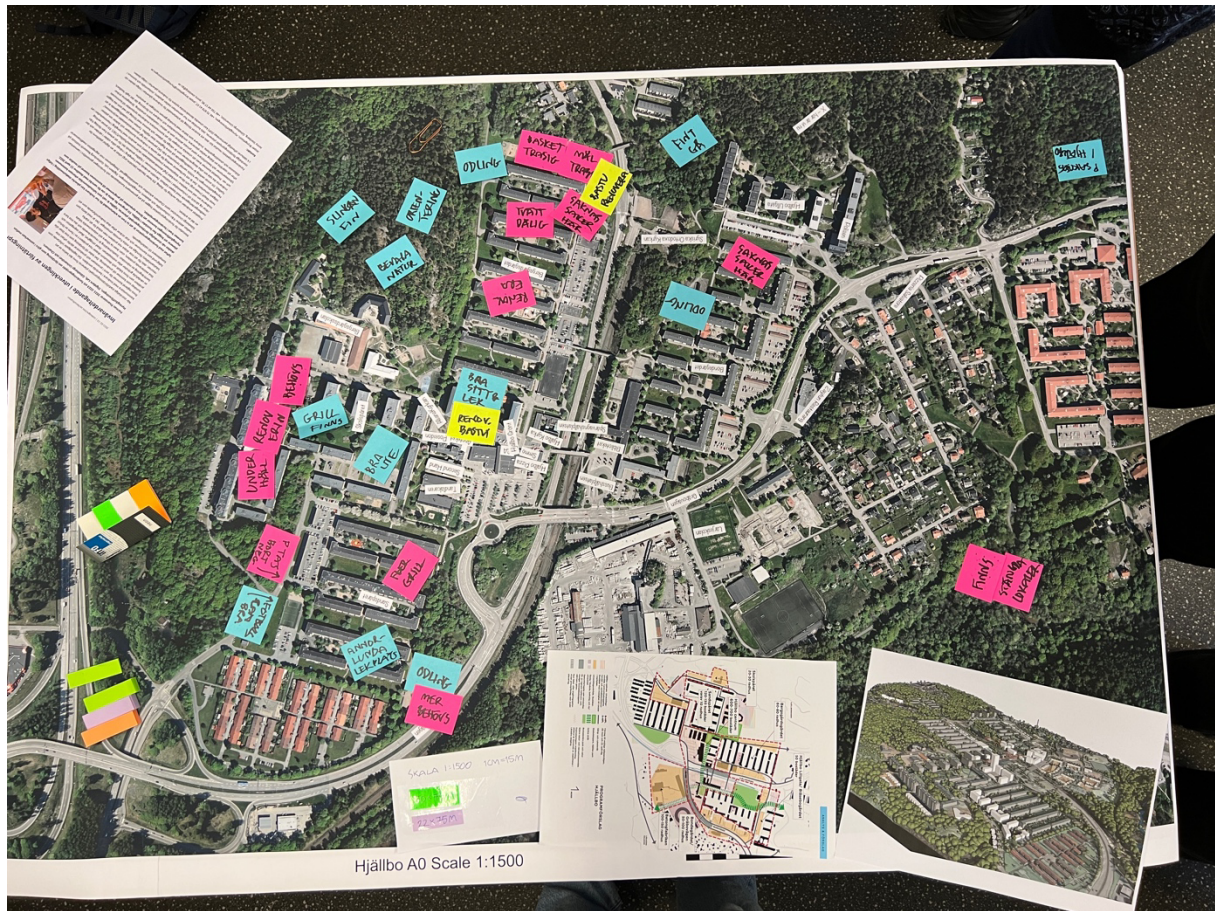
Bilden visar ungdomarnas förslag till ett nybyggt eller ombyggt centrumhus vid torget. En fräsch och modern byggnad med tillkommande funktioner som restaurang, café, bageri, gym och simhall samt mycket vikt vid mötesplatser både inomhus och på torget. Viktigt att notera är att finns utomhuspassager mellan torget och parkeringen för att öppna upp känslan av centrumbyggnaden och göra både torget och parkeringen mer tillgängliga, det ger möjlighet till ett friare rörelsemönster så att torget fungerar bättre för invånarna. Noteras bör också att byggnaderna bara har ett-två plan för att inte skugga torget. Röda klossar = mötesplatser. Gula klossar = service. Blå lappar = kvaliteter. Rosa lappar = problem/utmaningar. Neongula lappar = tillkomna funktioner. Men ibland har färgerna på lapparna blivit fel. Foto: Stenberg Kain.

Ungdomarnas designförslag för platsen där Hjällboskolan ligger

Bilden visar ungdomarnas förslag till nybyggda bostäder vid platsen där Hjällboskolan ligger, ifall kommunen beslutar att riva den. Den infällda bilden visar en alternativ utformning av byggnaden närmst Lärjeskolan, ett L-hus som skyddar gården från trafikljud på Gråbovägen. Noteras bör att de nya bostadshusen utformas på ett sätt som har släktskap till det befintliga Hjällbo, som ungdomarna gillar, det är alltså skivhus med gårdar mellan. Riktningen på husen är den samma som i Bondegärdet för att behålla den luftiga känslan och bjuda in till gränsöverskridande möten för lek och grillning på gårdarna. Husen har tre våningar och hushöjden diskuterades ingående i designprocessen. Detta på grund av att ungdomarna fått många reflektioner från invånare angående att höga hus på denna plats skulle förstöra kvaliteterna på gårdarna i Bondegärdet genom att skugga dem så att inte eftermiddagssolen når gårdarna och gör lägenheterna mörkare. Upplåtelseform är hyresrätt eftersom invånarna i Hjällbo efterfrågar det i mycket hög grad. Byggnaden för biblioteket är kvar i detta designförslag, eftersom biblioteket har en viktig funktion och dessutom är en mötesplats. De diskuterade om byggnaden kunde rivas ifall funktionen finns kvar. Ungdomarna har också lagt till fler mötesplatser för unga och äldre intill biblioteket samt service i liten skala. Bruna klossar = bostäder. Gula klossar = service. Röda klossar = mötesplatser. Blå lappar = kvaliteter. Rosa lappar = problem/utmaningar. Neongula lappar = tillkomna funktioner. Men ibland har färgerna på lapparna blivit fel. Foto: Stenberg Kain.

Några av ungdomarnas reflektioner gällande hela Hjällbo

Bilden visar några av ungdomarnas reflektioner för hela Hjällbo, vilket diskuterades parallellt med att designförslagen för torget och platsen för Hjällboskolan utvecklades. Kunskapen kom i hög grad från de 542 trapphusintervjuerna men också från den egna erfarenheten att ha levt länge i Hjällbo. Det som kom fram förstärkte det som lyftes av invånarna på workshopen 3 mars. Att bostäderna måste underhållas innan kommunen bygger nytt, annars kommer den bristande tilliten invånarna har för kommunen att öka radikalt. Att det som eventuellt byggs gynnar Hjällbobor, det ska alltså vara till en prisnivå som de kan betala och inte gentrifiera Hjällbo – hyresrätter är mest efterfrågat. Att det är viktigt att det byggs på ett sätt som inte förstör kvaliteter som finns, t ex fotbollsplanen vid Sandspåret; parkeringarnas utformning och närhet till bostäderna vilket är en trygghetsfråga. Sist men inte minst, att inte bygga för tätt och för högt – det blir instängt, ingen luft och inget ljus, och det stämmer inte med hur resten av Hjällbo ser ut. Ett Hjällbo som invånarna gillar. Blå lappar = kvaliteter. Rosa lappar = problem/utmaningar. Neongula lappar = tillkomna funktioner. Men ibland har färgerna på lapparna blivit fel. Foto: Stenberg Kain.